

A dnes už tak trochu aj tuším, čo je to radosť, z čoho možno mať, pociťovať radosť
(J.S)

- Radosť z bytia, z hojnosti zúčastňovať sa na tajomstvách života, na jeho dialkach, hĺbkach, výškach.
- Radosť z poctivej práce.
- Radosť z kvalitných, pekných vecí okolo seba.
- Radosť z poznávania človeka, z blízkej, milovanej osoby.
- Radosť z priateľstva, spoločných plánov.
- Radosť z dôvery.
- Radosť z prekonanej pretrpenej bolesti.
- Radosť z nového dňa.
- Radosť z východu slnka.
- Radosť z ubúdania tmy a pribúdania svetla.
- Radosť z kvapky vody na lipovom liste, v kalichu kvetu.
- Radosť z krídel motýľích a cválajúceho koníka.
- Radosť z ticha z pokojnej noci.
- Radosť v očiach dieťaťa, na matkinej tvári.
- Radosť z chleba na stole, z čistej vody v zarosenom pohári.
- Radosť muža zo ženy.
- Ženy z muža.
- Radosť priateľov.
- Radosť z kamarátov z detstva, z hier.
- Radosť zo stretnutí.
- Radosť z ...

Z ROKOVANIA MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Dňa 23.apríla 2007 sa konalo 3. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Giraltovciach. Na zasadnutí bola 100% účasť poslancov. Program bol náročný. Po procedurálnych otázkach a kontrole plnenia uznesení sa prejednávali rozpočty školských zariadení na rok 2007. ZUŠ bude hospodáriť s rozpočtom 8 mil. 300 tisíc Sk,-, MŠ+ŠJ má rozpočet vo výške 6 mil. 568 tisíc Sk,-, Školská jedáleň pri ZŠ bude hospodáriť s rozpočtom vo výške 1 mil. 780 tisíc Sk,-, Školský klub detí bude hospodáriť so sumou 570 tisíc Sk,- a Centrum voľného času s rozpočtom 9 mil. 387 tisíc Sk,-.

Jedným s nosných bodov bolo úprava rozpočtu na rok 2007. Tento Vám predkladám v tabuľkovej časti.

Príjmová časť

	navýšenie	zníženie
Dane z príjmov a kapitálového majetku	288 000 Sk	- Sk
Daň z nehnuteľností	60 000 Sk	- Sk
Dotácia na školstvo	2 380 000 Sk	- Sk
Dotácia- vzdelávacie poukazy	727 000 Sk	- Sk
Dotácia na matriku	14 000 Sk	- Sk
Dotácia na školský úrad	333 000 Sk	- Sk
Spolu- v príjmovej časti	3 802 000 Sk	- Sk

Výdavková časť

	navýšenie	zníženie
Spoločný obecný úrad	333 000 Sk	- Sk
Školstvo- s právnou subjektivitou	2 380 000 Sk	- Sk
Školstvo- bez právnej subjektivity	3 005 000 Sk	- Sk
Kapitálové výdavky	50 000 Sk	1 966 000 Sk
Spolu- vo výdavkovej časti	5 768 000 Sk	1 966 000 Sk

Mestské zastupiteľstvo schválilo dokument „Konceptie rozvoja mesta Giraltovce v tepelnej energetike“, ktorú spracoval podnik REMAKO spol. s.r.o. Košice, s úpravou spôsobu zásobovania teplom a teplou úžitkovou vodou existujúcu hromadnú bytovú výstavbu a existujúce stavby občianskeho vybavenia nasledovne:

- povoľovať odpojenie bytových domov od centrálnej výroby tepla a TÚV v centrálnej kotolni na ul. Tehelnej najmenej 1 bytový dom ako celok. V prípade budovania lokálnych zdrojov priamo v panelových bytoch je potrebné vybudovať komín,
- povoliť odpojenie stavieb občianskeho vybavenia len ako celku,
- previesť efektívne a hospodárne generálnu rekonštrukciu a modernizáciu centrálnej kotolne na obnoviteľné zdroje tepla a verejných rozvodov tepla a TÚV za rozhodujúceho finančného vkladu fondov Európskej únie v prípade, že nedôjde k zníženiu súčasnej tepelnej potreby o viac ako 60%.

Uložilo oddeleniu výstavby pripraviť projekt rekonštrukcie centrálneho zdroja tepla a tep. Rozvodov o nenávratný finančný príspevok z prostriedkov Európskej únie a previesť realizáciu rekonštrukcie v lehote do konca augusta 2008.

Siedmym bodom rokovania bolo schválenie priorít mesta na roky 2007-2013.

Priorita č.1 Priemyselný park – zabezpečenie pracovných príležitosti pre občanov mesta i širokého okolia, Výstavba bytov v meste (ul. Mlynská).

Priorita č.2 Zabezpečiť realizáciu modernizácie ZŠ spracovanej projektovej dokumentácie, riešiť možnosti výstavby sociálneho zariadenia pre osamelých dôchodcov formou stacionára alebo stálej prevádzky, Rómska problematika (100%-nú zaškolenosť, pomáhať riešiť problém bývania, podporovať vzdelávanie, rozvoje rómskej kultúry a pod.), rekonštrukcia budovy MsÚ, rekonštrukcia Polikliniky Giraltovce, rekonštrukcia starej budovy MsNV, rekonštrukcia MŠ s rozšírením učebných priestorov, rekonštrukcia ihriska na multifunkčné ihrisko (Iskra).

Priorita č. 3 Rekonštrukcia ul. Bardejovskej s výstavbou chodníka.

Priorita č. 4 Rekonštrukcia štátnej cesty I/73 v intraviláne a extraviláne mesta. Kanalizácia ul. kpt. Nálepku s prečerpávacou stanicou, rekonštrukcia sekundárnej siete NN v meste (Kukučínova kpt. Nálepku, Francovce), prekrytie autobusového nástupišťa SAD, budovanie cyklistických ciest.

Priorita č. 5 Rekonštrukcia tepelného hospodárstva.

Priorita č. 6 Urbanistické riešenie námestia (park pred MsÚ), výstavba letného kúpaliska v Parku mieru, podpora folklórnych súborov TOPLAN a GIRALTOVČAN, vytvorenie oddychových zón s vybudovaním lyžiarskych vlekov, vodných plôch v lokalite Rybníky, Potuček. Tento plán bol jednohlasne schválený.

Konateľ spoločnosti MsPS s.r.o. predložil MsZ správu o výsledku hospodárenia za rok 2006 s výsledkom hospodárenia 533 454,- Sk. V roku 2006 MsPS Giraltovce vložil aj nemalé finančné prostriedky do rekonštrukčných prác sociálnej budovy, ktorá je pred dokončením. Ďalej predložil poslancom Prevádzkový poriadok pre verejný cintorín a Dom smútku v Giraltovciach, ktorý poslanci schválili jednohlasne.

V Rôznom bol preložený poslancom projekt, pod názvom „CYRILOMETODSKÉ HRY“, ktorého organizátori sú Rímskokatolícky a Grékokatolícky farský úrad v Giraltovciach, ktorí žiadali od mesta príspevok na túto akciu 160 000,- Sk. Poslanci navrhovali rôzne alternatívi a nakoniec bolo odhlasovaných 50 tisíc korún z mesta a pomoc pri ozvučovaní, zabezpečení ihrísk a poskytnutie upomienkových darčiekov. Ďalej mesto so súhlasom organizátorov napísalo projekt na NEFO PSK, kde je možnosť získať finančné prostriedky na tento účel. Vedúci oddelenia správy majetku mesta, pán Filo predložil poslancom na schválenie Doplnenie zásad mesta pri určovaní nájomného. Za kryté terasy 150,- Sk/m², reklamné zariadenia – billboardy 5,-Sk/m² denne, reklamné tabule na stĺpoch verejného osvetlenia 5,- Sk/m² denne, reklamné zariadenia na fasádach budov – mimo určených miest 7,- Sk/m² denne, ktorý má platiť od 1.5.2007

V interpelácií poslancov, poslankyňa Vojčeková žiadala že je potrebné pri blokoch E, F, spevniť nádvorie pri kontajneroch, hlavne pod nimi, alebo ich premiestniť. Ing. Digoňová žiadala rozšíriť osvetlenie na Fučíkovej ulici, upozorniť Rómov, ktorí hrajú futbal na ihrisku pri Radomke, aby nerobili neporiadok, doriešiť parkovanie pri predajni MILK AGRO, hlavne cez víkend a kedy začne fungovať Všeobecná zdravotná poisťovňa, bolo je odpovedané, že v mesiaci máji. Pán poslanec Macák žiadal na požiadanie ILB. s.r.o. preriešiť rozúčtovanie elektriny. Poslanec Verčimák mal dotaz na rozdiely poplatkov za osvetlenie v Dome služieb. Poslanec Tomko upozorňoval na opätovný problém, zápach z čističky z firmy p. Matáša.

Po 6 hodinovom rokovaní, prečítaní a odhlasovaní uznesenia primátor mesta Ján Rubis poďakoval prítomným za účasť a zasadnutie mestského zastupiteľstva ukončil.

Alena Kmecová

OSLOVILI SME ...

Náčelníka Ms polície p. Juraja Šimu

Minulý mesiac našli viacerí občania vo svojich poštových schránkach letáčik vypracovaný Ms políciou v Giraltovciach, v ktorom upozorňujete občanov jednotlivých ulíc na zákaz vytvárania čiernych skládok. Je pravda, že my občania máme veľký čierny bod za túto činnosť. Je však pravda aj to, že na rôznych miestach v okolí mesta vznikajú ďalšie „smetiská.“ Napr. v priestoroch rybníka by sme objavili kopy vriec vyvezeného znehodnoteného cementu, pod lesom pri Rybníku je nasýpaný odpad z asfaltu, ktorý tam určite nepatrí, rastie tam aj kopa z umelých fliaš..

Vás sa chceme opýtať, či sa Vám už v priebehu posledných rokov podarilo zistiť „autorov“ týchto skládok a aké prípadné dôsledky to pre nich malo?

Ako iste občania vedia, mestská polícia postupuje v zmysle zákona SNR č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších noviel. V zákone sú vymenované základné úlohy, povinnosti, oprávnenia, právomoci a iné skutočnosti, ktoré sú potrebné na plnenie úloh mestskej polície. Tu je výňatok z citovanej právnej normy.

§ 3

Základne úlohy

(1) Obecná polícia

- písm. c) - dbá o ochranu životného prostredia v obci,

- písm. h) - plní úlohy na úseku prevencie v rozsahu pôsobnosti ustanovenej týmto zákonom

Keďže hore citované ustanovenia § 3 pojednávajú o ochrane a prevencii, naša MsP sa rozhodla apelovať na svedomie a mravné zásady každého občana a návštevníka mesta. Už v minulosti som o tom niekoľkokrát písal a snažil sa dostať do povedomia našich občanov skutočnosť, aby nezakladali divoké skládky a neničili tým životné prostredie. No musím skonštatovať, že cesta prevencie momentálne nemá dostatočné pochopenie u veľkej časti občanov. Aj napriek týmto negatívam sa však MsP bude uberať cestou prevencie, v tom vidím najschodnejšie riešenie.

Vieme všetci veľmi dobre, že nikto nechce na iného povedať: “Áno, pán(i) X, Y, ty si vytvoril tam a tam divokú skládku. Ako som už v minulosti hovoril a písal na tému divoké skládky, je veľmi ťažko dokázať niekomu konkrétnemu (pôvodcovi) divokej skládky, že to bol on, pokiaľ nie je priamo prichytený pri zakladaní divokej skládky príslušníkom MsP. Možno sa niektorým občanom bude zdať, že sa správam alibisticky, ale žiaľ, v zmysle zákona je to tak. Pokiaľ MsP zistí založenie divokej skládky, resp. vyvážanie na divokú skládku a neprichytí pôvodcu odpadu (znečisťovateľa), je ťažko dokázať a následne uložiť blokovú pokutu. V prípadoch, že je podozrenie na konkrétnu osobu a MsP zisťuje, resp. žiada zo zákona o potrebné vysvetlenie, nikto sa do pozície svedka nechce postaviť, hoci je ako svedok povinný podať vysvetlenie o skutočnostiach, ktoré videl a počul, v opačnom prípade je postihnutelný v zmysle zákona.

Vieme, resp. máme zmapované všetky divoké skládky v katastrálnom území mesta Giraltovce. Námatkovo MsP vykonáva počas celého roka kontroly na všetkých divokých skládkach. Tu však musím podotknúť, že celodennú hliadkovú a pochôdzkovú činnosť MsP je potrebné rozdeliť na jednotlivé úlohy vyplývajúce jej zo zákona, preto je aj výsledok pri zisťovaní páchatel'a obtiažny.

Menujem základné úlohy, ktoré je potrebné každodenne plniť, a to :

- na úseku statickej dopravy
- na úseku verejného poriadku
- na úseku ochrany majetku mesta
- na úseku ochrany majetku života a zdravia občanov mesta
- pochôdzkovej a hliadkovej činnosti
- prevencie
- oznamuje príslušným orgánom porušenie právnych predpisov, ktoré zistí pri plnení svojich úloh

Takisto aj iné úlohy uložené primátorom mesta a mestského zastupiteľstva a taktiež v nemalej miere aj administratívnu časť, t.j. písomné zdokumentovanie celej činnosti, ako aj zdokumentovanie zistených či oznámených priestupkov.

Tohto roku máme evidovaných 8 anonymných oznámení na úseku ochrany životného prostredia, vlastnou činnosťou MsP zistila 5 priestupkov, z nich v blokovom konaní vyriešila 4 prípady, 3 prípady realizovalo OO PZ v Giraltovciach, 3 prípady boli riešené dohovorom MsP a 3 prípady boli realizované HaZZ v Giraltovciach (išlo o požiare).

Či je to málo, alebo veľa, to nechám na posúdenie občanom. Na druhej strane treba uviesť, že naša mestská polícia v súčasnej dobe disponuje s počtom dvaja príslušníci a náčelník, t.j. 3 policajti. S takýmto stavom a nárokmi, ktoré sa kladú na činnosť MsP, nie je možné kvalitne splniť všetky požiadavky aktuálne kladené na MsP.

Mnohokrát volajú občania aj mimo pracovnej doby MsP, kde oznamujú protiprávne konania (väčšinou) anonymne alebo žiadajú o pomoc alebo radu. MsP sa v každom prípade snaží v maximálnej miere v rámci svojich možností a kompetencií uspokojiť potreby občanov mesta. V prípade, že hrozí nebezpečenstvo ohrozenia života a zdravia občanov a vec neznesie odklad, MsP vykoná nevyhnutné opatrenia. V opačných prípadoch oznamovateľa poučí o možnostiach podania oznámenia v čase pracovnej doby MsP alebo v závažných prípadoch poučí o možnosti kontaktovať príslušníkov Policajného zboru, t.j. OO PZ v Giraltovciach na t.č. 7322333, prípadne stálu službu na čísle 158, ktorá je občanom k dispozícii 24 h denne. Alebo sama kontaktuje OO PZ v Giraltovciach. Musím však upozorniť občanov, že na MsP nie je zriadená stála služba ani zákonom umožňovaná pracovná pohotovosť, čo je možno niekedy na škodu záujmom verejnosti.

Za redakciu sa pýtala A. Škurlová

Mestská polícia informuje

V mesiaci apríl 2007 Ms.P Giraltovce zaevidovala 42 udalostí ,z toho vlastnou činnosťou bolo zistených - 33 udalostí,

z toho :

- 12 dopravných priestupkov
 - 10 priestupkov § - 47 – 50
 - 6 asistencií
 - 5 udalostí zistených vlastnou činnosťou
 - 1 nález bicykla
 - 8 oznámení od občanov

V blokovom konaní bolo uložených – 2.600,- Sk

Vybrané správne poplatky - 1.500,- Sk

Poplatok za verejné priestranstvo - 600,- Sk

1. MsP prijala oznámenie vo veci priestupku proti majetku v zmysle ustanovenia § 50 ods. 1 zák. SNR č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov, keď doposiaľ neznámy páchatel' niekedy v čase od 16.00 hod. dňa 5. apríla 2007 do 08.00 hod. dňa 10. apríla 2007 ukradol dopravnú značku s kovovou konzolou z objektu ILB s.r.o. Giraltovce na Fučíkovej ulici v Giraltovciach na škodu Polikliniky ILB s.r.o. Giraltovce. Prípado realizuje MsP Giraltovce.
2. MsP vybavila v blokovom konaní spáchanie priestupku proti verejnému poriadku v zmysle ustanovenia § 48 zák. SNR č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov s poukázaním na VZN mesta Giraltovce č. 20/2002 o niektorých podmienkach držania psov v meste Giraltovce, kde majiteľ psa si nesplnil zákonnú povinnosť ohlásenia skutočnosti, že jeho pes pohrýzol inú osobu.

Juraj Šima
náčelník MsP

Z HISTÓRIE NÁŠHO MESTA

Na týchto stránkach uverejňujeme časť histórie nášho mesta tak, ako bola zapísaná kronikárom A. Barthóom v pamätnej knihe nášho mesta.

/Pokračovanie/

NEDA ŠE ZAPOMNUC

Ket Židoch zbírali, transporti litaľi,
cudze koncentraki s nimi zapulňali.

Šandare ,gardisti bars še obracaľi,
Židoch označali, majetki habaľi.

Pritim še same bars obohacuju,
a co ľepše najdu, Židom odcudzujú.

Sinagoga stara v Hanušovci stala,
pri stavbe vjadukta podpaľena bula.

Židoch spisovali jak tote džviratka,
paru nežobrali, viňimka to kratka.

Prezident sloveňski našim bars nežičil,
bo pre nich viňimki ľem malo doručil.

Tak mušeli odejsc a varoš opuščic
a na svoju starojsc od nas še vitracie.

Vladna politika vžala nam kantora,
rabina, dochtora i apatikara.

Predtim v Hanušovci veľo Židoch bulo,
po deportacijoch ľem paru zostalo.

Štiri chirne školi Židzi postavili,
veľo mudre hlavy zos nich vichodzili.

Menza pre študentoch pri školoch tu stala,
fšadzi po Slovensku še bars spominala.

I našo buchere od nas odchadzaju,
a vecej do školy už še nevracaju.

Odešli bars smutne, dobre še tu maľi,
do táboroch šmerci našilu jich vžali.

Ľem dachtore stadzi domu še vracili
a svojo životi sebe zachraňili.

Choc i nazad prišli, dluho ňezostaňu,
na spachane krivdi skoro ňezapomňu.

Varoš zochabili i do šveta pošli,
spomjenki žalostne ľem jim v šercu rošli.

Chtore ešte žiju, ňezapominaju
A deportaciju furt vof mišli maju.

Mi tu v Hanušovci na ňich spominame,
medži nami f kraju radzi ich vitame.

Štefan Socha

VIETE ŽE ...

- V apríli sa k nám po dlhej pauze vrátili nočné mrazy. 4- tého apríla v priebehu dňa teplota poklesla o 8-9 stupňov, ráno v ďalší deň boli trávnaté porasty pokryté srieňom. Opäť sa rozkúrili krby i plynové kotly, hoci cez deň svietilo slnko, spájalo sa však so severným vetrom. Predveľkonočný čas teda ešte prebiehal v znamení skorej jari, Veľká noc mala skôr premenlivý raz. Ostrý nástup tepla sme zaznamenali v týždni po Veľkej noci, keď teploty cez deň stúpali na 20 stupňov a najmä slnko malo letný charakter. Nočný dážď na prelome dekády nestačil zvlažiť suchú pôdu, najmä na kopcoch majú záhrady silný vlhový deficit. Zato bojujeme so škodcami, ktoré sú zvyčajne až v máji- chrústami, medvedíkmi atď.
- 29. marca naša základná škola organizovala okresné kolo biologickej olympiády v kategórii E v troch odboroch: botanike, zoológii a geológii. Na pôde našej ZŠ sme privítali 21 súťažiacich z celého okresu.

- Úspechy v matematike zaznamenala ZŠ- ka aj na okresnom kole matematickej olympiády. Tomáš Mihálik obsadil 1. miesto na okresnom kole a reprezentoval giraltovskú ZŠ na krajskom kole. Žiak ZŠ Liška sa umiestnil v okresnom kole ako druhý.
- Zabojovali aj nemčínári, keď žiačka 7.C triedy Hanková si na okresnom kole olympiády z NJ vybojovala 2. miesto.
- V posledných dňoch marca a v apríli sa pracovalo na úprave plochy budúceho parčíka pred budovou MsÚ. S ľútosťou však musíme konštatovať, že sme opäť prišli o jeden zo stromov – starý gaštan, ktorý by pri nápaditom riešení mohol byť súčasťou budúceho námestia a parkovej plochy.
- Koniec marca patril početným predveľkonočným výstavkám a súťažiam, na ktorých sa uplatnila zručnosť našich učiteľov, žien z Giraltoviec i celého okresu.
- Na cintoríne ste si určite všimli, že je preč rad tují, ktoré lemovali priestor pri chodníku vedľa Domu smútku. Rozširuje sa tu priestor na pochovávanie novým netradičným spôsobom.
- V CVC sa opäť pracuje na úprave priestorov. V bývalej kočíkárni vzniká obrazová galéria na základe spoločného projektu p.riaditeľov Kimáka-Fejka a Vooka. Do týchto priestorov prejde aj hodinová škôlka.
- Giraltovské deti sa opäť môžu tešiť na veľkolepé oslavy svojho Dňa. 1.júna opäť ožijú priestory Parku mieru ponukou atrakcií pre deti. Deti určite poteší aj prítomnosť vzácných hostí – spevákov.
- Čas po veľkonočných voľných dňoch býva v škole i na pracoviskách v znamení modrých pondelokov. Ešte vládne oddychový rytmus, rozumu ani rukám sa veľmi nechce prebudiť k plnému výkonu. Ak by ste však v stredu po Veľkej noci boli zašli do 7. B na hodinu matematiky / ako som sa tam náhodou ocitla ja/, boli by ste prekvapení výkonmi mnohých, kedysi aj zaostávajúcich žiakov. Najprv na mňa vysypali teoretické vedomosti o percentách, potom mi pri tabuli predviedli riešenie rovníc so zlomkami. Ak by Vacvalová s Andrásym nakrúcali svoju reláciu Aj múdry schybí, zverenci pani učiteľky Michalkovej by nám určite hanbu neurobili.
- Aj tento mesiac sme sa stretli s podnetmi od občanov. Tentokrát sa týkali kontajnerov pri obytných blokoch.
Pripomienky by sme mohli zhrnúť do niekoľkých bodov :
 1. zlý stav kontajnerov, z ktorých mnohé dosluhujú
 2. ich zápach, obyvatelia sa pýtajú, či by sa z času na čas nemali nejakým spôsobom dezinfikovať
 3. pridať kontajnery, tie súčasné nestačia, vo štvrtok, teda deň pred odvozom, sú už preplnené a vedľa nich sa povalujú sáčky s odpadom.
 4. motivovať ľudí k separácii, najmä bytovkári sú v tomto smere nedôslední a často separujú až po upozornení susedov, ktorým na tom záleží.
 5. Pripomínajú, že za odpad platia v tomto roku viac, a teda aj služby by sa mali zlepšiť.
- Iní občania, častí návštevníci cintorína zasa avizujú, že do prevádzky bola na jar spustená

studnička, na druhú sa pozabudlo, hoci práve na jar sa na hroboch čistí a sadia sa kvety, a teda potrebujeme dostatok vody.

- Pochvalne sa vyjadrovali naši občania aj o organizátorkách zbierky Žltý narcis. Zvlášť sa im pozdával milý prístup dievčat, študentiek, ktoré nešetrili milým slovom a príjemným úsmevom.
- Opačný dojem majú zasa tí, ktorí chodia mestom s otvorenými očami, a tak si všimli už neaktuálnu smerovú tabuľu k VÚB, ktorá sa medzičasom presťahovala na nové miesto. Tabuľa je navyše znečistená rôznymi maľbami.
- Ak sme často upozorňovali na odpadky na ceste vedúcej k škole, teraz je ich vďaka novému originálnemu košu, ktorý stojí na konci školy, pomenej. Ako málo niekedy stačí, aby sa problém začal riešiť!
- Špeciálna ZŠ je už pripravená na otvorenie putovnej výstavy výtvarných prác. Triedy, chodby žiaria čistotou a farbami, boli inštalované nové moderné radiátory, chodby a schodiská majú nové obloženie plafónov. Z Izraela už prichádza poštou 40 detských prác. Celé podujatie zastrešuje manželka pána prezidenta p. Eleonóra Gašparovičová. 17. mája, v deň otvorenia výstavy, budú Giraltovcovia vítať mnohých vzácných hostí.
- Nový mostík cez Radomku sa využíva, cyklistom chýba ešte plynulý prístup naň. Dovoľávajú sa aj cyklistických chodníkov v rekreačných zónach mesta.
- Poslanci nie sú spokojní so spôsobom predaja kvetov v priestore pred Korbovým domom, kde prebieha predaj zo zeme, čo pokladajú za nedôstojné. Predaj navrhujú na trhovisku.
- Iní poslanci zasa navrhujú zriadiť v meste tržnicu.

A. Škurlová

ONEDLHO V NOVÝCH PRÍBYTKOCH

S príchodom jari sa zintenzívnili práce na výstavbe 28 nových rómskych bytov. Ich prvá časť je už pripravená na kolaudáciu, na druhej časti sa ešte pracuje. Týčia sa vysoko nad mestom, vidíme ich denne, ale aj odtiaľ je perfektný výhľad dolu na mesto. Celé sa rozprestiera pred vami ako na dlani. Zďaleka vnímame túto stavbu ako dva pozdĺžne budovy, ktoré nám za posledný rok rýchle rástli pred očami. Čo sa však skrýva vnútri, ako budú vyzeráť príbytky ľudí, ktorí sa tam začiatkom leta nastahujú?

Vstup tvorí veľké zavesenie, od ostatného bytu ho oddeľujú dvere. Za nimi je obytná kuchyňa, ktorá zaberá celé prízemie. Je v nej pripravený prívod vody na kuchynskú linku, vybudovaný komín na pripojenie klasického kuchynského sporáka, ktorý bude výhrevným telesom celého bývania. Po kovových schodoch sa dostanete na prvé medziposchodie, kde je prvá izba smerujúca oknami smerom od mesta, ďalšími schodíkmi vyjdete na ďalšie medziposchodie s druhou izbou a zároveň kúpeľňou spolu s WC. Posledné medziposchodie zaberá tretia izba s oknom smerujúcim na mesto. Celé bývanie je otvorené smerom zdola nahor, jednotlivé izby je však možné dodatočne oddeliť posuvnými dverami. Do domu budú

viest' schodíky, pozdlž oboch budov povedie cesta. Za ňou si budúci obyvatelia chcú vysadiť stromy, ktoré skrášlia prostredie, vytvorit' zeleň, ktorá zároveň bude tvorit' akýsi živý plot. Budovy nie sú rovnako veľké, v spodnej je 16, v hornej 12 bytov. Tá horná má navyše ešte krajší výhľad, smerujúci rovno do prírody.

Stavbu momentálne realizuje majster Jozef Rubis, prácu Rómov organizuje pán Ján Hliboký. 20% všetkých stavebných nákladov bude tvorit' práca budúcich obyvateľov, 80% nákladov tvoria štátne financie. Celkové náklady činia 16,8 mil. Sk.

Na bývanie v novom sa tešia aj tí, ktorí sem prídu bývať s početnou rodinou, ale aj tí, ktorí si založia rodinku až po nast'ahovaní do nového bývania. My si len želajme, aby bývanie bolo príjemné, aby k nemu jeho obyvatelia získali pozitívny vzťah, chránili si ho a ďalej zveľad'ovali.

A. Škurlová

ŽIJÚ MEDZI NAMI

... keď sa ráno zobudíš s túžbou tvorivo žit',
mať rád ľudí, život a všetko v ňom –
vtedy prichádza radosť, šťastie ...

Ján Sucháň

Áno, je šťastím, ak má človek rád ľudí, žije pre nich a denne sa rozdáva. Najviac rozdávať dokáže mama, robí to vždy nezištne, s láskou, dáva to najlepšie zo seba bez nároku na odmenu, jej šťastím sú spokojné tváre detí. To je charakteristika všetkých mám, dávať a cítiť, že takýto život má zmysel, žijú naplno a ich dni sa im nerozsypávajú pomedzi prsty ako piesok na púšti. Naopak, ich dni majú svoju iskrú a žiaru, ktorá hasne, ale aj jasne horí, podľa záchvevov života. Ľudský život je vždy parabola, záchvev hore aj dole a človek nikdy nevie, ktorý smer ho práve čaká. Život nás často zráža na kolená úplne nadol, ale po čase dá aj silu, aby človek opäť mohol vstať, raniť, ale aj zahojí, nebadane príde čas liečenia, ponúkne náplast', dá liek a hlavne učí kráčať ďalej.

Aj život pani DARINY ELIÁŠOVEJ bol parabolou bolestí, ťažko ju zranil, sotil úplne nadol, dal jej nazrieť až na samé dno priepasti, ale jej pevná viera odolala všetkému. Narodila sa 4. 10. 1962 v Stul'anoch v početnej rodine, bola najmladšia z desiatich detí. Rodičia sa im snažili vštepiť životný vzor, no skoro po sebe zomreli. Pani DARINA ELIÁŠOVÁ už ako 13-ročná bola sirotou, no sila rodiny, súrodeneckej lásky rozkvitla naplno, deti pochopili, že si musia pomáhať, vzájomne sa viesť a podopierať. Postupne poodchádzali z domu a ona ostala bývať s najstarším bratom, ukončila základnú školu a potom učilište v Liptovskom Mikuláši. Po ukončení školy začala pracovať v kožiarskom závode ako šička, v roku 1984 sa vydala a založila si vlastnú rodinu. Do rodiny pribudli dvaja chlapci, jeden po druhom, no druhý syn vážne ochorel a boli nútení presťahovať sa do Giraltoviec. Rodinka sa rozrástla o dcérku a syna, bývali v bytovke kožiarskeho závodu a život mal svoj zabehaný rytmus, veď starostlivosť o štyri deti je náročná. No akoby to nestačilo, ťažká ruka osudu im navždy zobrala otca a ona, mladá vdova s malými deťmi, prežíva najťažšie chvíle svojho života. My ostatní to nevieme pochopiť ani precítiť, hrôzu z nastávajúcich dní, bezútešnosť, beznádej. Otázky jedna po druhej sa určite vynárali v jej mysli, myšlienky plné otáznikov a výkričníkov, ako ďalej žit', ako kráčať, ako sa postarať o deti? Boli to však ony, jej deti, slnká jej života, stali sa jej záchytným bodom, vedela, že musí ráno vstať, musí pracovať, aby mali z čoho žit'. Pomohla aj najbližšia rodina, dnes hovorí, že je vďačná súrodencom za ich veľkú

pomoc, že bez nich by to nezvládla. A deti vtedy ešte celkom nechápali hĺbku tragédie, ktorá ich postihla, no cítili s mamkou a ešte tuhšie sa k nej primkli. Ich očka ju s nádejou večer očakávali, tešili sa každej maličkosti, ktorú im kúpila. Takéto ťažké detstvo navždy sformuje dušu človeka, naučí ho vážiť si skutočne podstatné veci a také sú dnes aj jej deti. Sama vraví, že život im vzal otca, ale daroval im nadanie, vnútornú rozvahu a silu spoliehať sa na seba. Sú to tie najvzácnejšie hodnoty, ktoré peniazmi nezaplatíš. Dnes dvaja starší synovia študujú na vysokých školách v Prahe, dcérka maturuje a najmladší syn je študentom priemyslovky. Sami pochopili, že štúdium je ich mostom do budúcnosti, ich mamka nemala čas starať sa o ich prípravu do školy, musela ich uživiť, to bola jej úloha a ostatné nechala na nich. Nedali sa zahanbiť, vždy jej robili radosť svojimi školskými výsledkami a dnes je na nich hrdá.

Život je už taký, jedno berie, druhé dáva. Deti pani DARINY ELIÁŠOVEJ dostali do vienka aj dar skromnosti, nikdy si nerobili nároky na drahé veci, aj dnes sa obídu bez diskoték a prázdnych zábav. Už v pomerne mladom veku pochopili, že život má vzácnejšie dary, súrodenecká pomoc, záujem jeden o druhého a vďačnosť k mamke sú ich najkrajšou vizitkou. Je tu mesiac máj, mesiac, v ktorom slovo mama dominuje najviac, a život pani ELIÁŠOVEJ je príkladom dobrej mamy, stal sa vďačným a poučným námetom pre nás všetkých. Tichá, jednoduchá žena, bez veľkých slov a fráz sa postavila životu tou správnou stranou, nedala sa zahnať do úzadia, ale zvládla úlohu mamy na výbornú. Naplnila svoj domov nezištnou láskou, vložila vieru do srdca svojich detí a odhodlanie žiť s láskou a pochopením. Nič neznie krajšie dušou dieťaťa ako láska mamy. Je to láska bez slov, tichá láska, ktorá sa postará o všetko, mamina láska detí nakrmi, oblečie, pošle do školy. Aj cez deň pri práci je v myšlienkach s nimi, svojimi deťmi. Jej myšlienky sú hymnou lásky k jej deťom, dala im život a život jej dal úlohu, ťažkú úlohu, vychovať sama štyri deti. Dnes vie, že túto úlohu zvládla, a my jej chceme vyjadriť svoj obdiv a popriať jej ešte veľa, veľa síl, zdravia a radosti z úspechov jej detí.

Anna Mital'ová

POMÔŽME KNIŽNICI V KOMUNITNOM CENTRE

Pred niekoľkými mesiacmi začalo svoju činnosť v našom meste komunitné centrum. Vzdelávajú sa v ňom deti s ťažkými diagnózami. Centrum sa slávnostne otváralo pred Vianocami, odvtedy sa stále dozariaďuje. Chýbajú mu však knihy, najmä detská literatúra, obrázkové knižky, leporelá, rozprávky, povesti, básničky, riekanky, slovom detská beletria. Som presvedčená, že mnohí Giraltovčania majú takéto knihy, ktoré si už prečítali ich deti, príp. vnúčatá. Teraz stoja nepovšimnuté v knižniciach našich giraltovských domácností, a v komunitnom centre by mohli pomôcť. V mene týchto detí i tých ďalších, ktoré nastúpia do centra neskôr, prosíme ochotných Giraltovčanov : prispejte aspoň 1-2 knihami do KC. Môžete pripísať aj venovanie deťom spolu s podpisom, aby si Váš pekný skutok mohli deti pripomínať pri každom otvorení knihy. Deti z Centra i jeho pracovníci Vám vopred ďakujú.

PS: Knihy môžete doniesť priamo do centra, ktoré pôsobí v pavilóne C našej ZŠ.

A. Škurlová

Z DEJÍN CIRKVI BRATSKEJ

Duchovné prebudenie – obnova v Krupovej rodine sa započala za života starého otca deda O. Krupu, ktorý zomrel v r. 1938. Mal 10 detí a všetky chodili po Božích cestách. Jedným z detí bol Ján Krupa (starý otec), mal 8 detí a zomrel r. 1932 – ktorý zdedil duchovné dedičstvo v Giraltovciach a prácu už ako v Cirkvi Bratskej na kazateľskej stanici v našom meste. K duchovnej obnove teda došlo od roku 1940, kedy otec Ján prestúpil z cirkvi evanjelickej do Bratskej cirkvi v Prešove, kde sa konali bohoslužby v nedeľu, na ktoré sme dochádzali. Keď vznikol zbor v Bardejove, boli sme zaradení do okresného mesta.

A v tomto období, keď sa zriadil nový zbor v Hermanovciach od roku 2005, dochádzame tam na spoločné nedeľné bohoslužby. Tu v Giraltovciach, keďže nemáme svoje vlastné priestory na väčšiu účasť, prenajímame zasadačku v Dome služieb. Za túto miestnosť sme vďační a chceme byť otvoreným spoločenstvom, do ktorého môžu prísť tí, ktorí radi počúvajú biblické odpovede na najdôležitejšie životné otázky. To bol vlastne Boží prvoradá zámier, aby zvesť o zmŕtvychvstalom Pánu Ježišovi bola rozšírená ďalej nie so strachom, ako to bolo v predošlej totalite, nielen v skrytosti súkromia rodín, ale vo verejnom živote.

Našou nádejou je, aby v našom meste sme mali svoj duchovný stánok na zborové aktivity, ako to majú v tomto období už mnohé mestá a dediny.

I keď vieme, že dôležitejšie je stavať duchovný dom a je to oveľa zdĺhavejšie, preto sú potrebné pravidelné stretnutia k bohoslužbám, ktoré sú každý utorok a okrem toho sú stretnutia klubu AVANA.

V PREDVEĽKONOČNEJ NÁLADĚ

Marec patril predveľkonočnej nálade. V priestoroch Kultúrneho domu bola otvorená 28. marca výstava veľkonočných výrobkov. Na jej slávnostnom otvorení sa zúčastnili predstavitelia mesta – primátor Ján Rubis, prednosta Ing. Ján Čabala, nová ekonómka Ing. Iveta Kučová a ďalší hostia- otvárala ju vedúca Oddelenia kultúry Alena Kmecová.

Autormi výstavy boli jednotlivé školy mesta, a to materská škola, špeciálna základná škola, základná škola i Domov sociálnych služieb. Veľká sála hýrila množstvom rôznych veľkonočných výrobkov i malých umeleckých diel s jarnými motívmi. Učiteľky, ktoré zhotovili tieto výrobky, ich zároveň ponúkali na predaj. Návštevníci výstavy obdivovali krásne výrobky a mnohí si aj niektorý z nich zakúpili. Zvlášť úspešné boli kraslice a rôzne kvetinové aranžované ozdoby.

Ďalší deň patril tvorivej dielni, ktorú organizovalo Oddelenie kultúry v spolupráci s Podduklianskym osvetovým strediskom vo Svidníku. Pani Helena Dzurilová spolu s ľudovou umelkyňou Annou Hrabkovou, ktorá vystavovala svoje kraslice vo viacerých štátoch Európy, tu učili žiakov základné jednoduché techniky zdobenja maľovaných vajíčok. Vrcholom tohto podujatia, bola Kvetná nedeľa, keď popoludní prebiehala v priestoroch výstavy súťaž v maľovaní kraslíc v kategórii dospelých žien. Bol to 14. ročník okresnej súťaže, ktorá prvýkrát v jej histórii prebiehala v našom meste. Zastrešovala ju a aj uviedla Dr. Mária Pajzinková, riaditeľka Podduklianskeho osvetového strediska vo Svidníku. Prítomných 22 žien súťažilo o najkrajšie naaranžovaný veľkonočný košík. Predsedníčkou poroty bola

pani Marta Feketeová. Na súťažnej výstave sme mohli vidieť rôzne koše vyzdobené prírodným materiálom i umelými výrobkami, ale predovšetkým kraslice vyzdobené najrôznejšími motívmi i technikami. Okrem klasických vajíčok maľovaných voskovou technikou prevládali vystrihované vajíčka, ktoré sú potom zdobené bielym voskom, takže pripomínajú krehučké, jemné čipkové výtvyry. Techniky, ktoré sa používajú, sú ešte: lepenie slamou, textíliami, tvorenie vzorov vyškrabovaním. Na súťaži mohli návštevníci sledovať priamo, ako sa vajíčka zdobia. Aj táto časť bola vyhodnotená v závere slávnosti odbornou porotou.

Na slávnosti sa prítomným prihovoril aj primátor mesta Ján Rubis a privítal aj významných hostí podujatia – poslancov Národnej rady SR – pánov Krajkoviča zo Svidníka a Antona Korbu z Giraltoviec. Víťazkami súťaže sa stali:

Tradičná technika: 1. miesto Majurníková Božena, Svidník

3. miesto Šelepová Božena, Svidník

4. miesto Farkašová Mária, Svidník

Netradičná technika: 1. miesto Kočišová Cecília, Lascov

2. miesto Mangerová Jana, Svidník

3. miesto Hrabková Anna, Stropkov

Cena primátora: Šelepová Božena, Svidník

Najkrajšie naaranžovaný košík: Halušková Anna, Giraltovce

Počas podujatia vystúpil aj evanjelický zbor mládeže so svojim pašiovým pásmom slova a hudby, ktoré autorsky pripravila Júlia Dvorská, členka Chrámového zboru pri ev. cirkvi v Giraltovciach. V priebehu popoludnia ešte pokračoval predaj na výstave školských prác. Jednotlivé školy neboli s návštevnosťou predajných výstav celkom spokojné, nezodpovedala vynaloženej námahe pred výstavou. V rámci základnej školy pracovali na príprave výtvarných prác všetci pedagógovia z roč. 1.-4., zo Špeciálnej ZŠ to bola práca pani učiteliek Rubisovej a Luby Varganinovej. Na výrobkoch DSS sa podieľal celý kolektív výchovných pracovníčok. V materskej škole pracovali pedagógovia na príprave exponátov doma, každá učiteľka zhotovila 10-20 výrobkov, zapojili sa aj rodinní príslušníci. Táto výstavka bola predajná, jej zisk poslúži na doplnenie škôl učebnými pomôckami. Podujatie sa skončilo slávnostnou recepciou v štýle Veľkej noci.

Alžbeta Škurlová

MLAĎ VO SVETE

/Pokračovanie/

Súčasnosť zamestnania

Po ukončení štúdia Ľubka Čorbová túžila navštíviť aj vzdialenejšie kraje, jej túžbou bola Austrália, India, ale od rodičov prijala odporúčajúce „nie“ a ona sa tomu podriadila. Aj v tomto zámere by jej vycestovanie poskytla škola cez organizovanie študijných pobytov. Mala možnosť výberu zamestnania z viacerých ponúk, jednou z možností bola aj Bratislava, Ministerstvo školstva. Zvolila si znova Poľsko, konkrétne Krakov. Jednak najbližšie k domovu, kde je často a veľmi rada a samozrejme, firmu, kde ju čakala náročná práca, ale vyvážená možnosťami, ktoré firma zabezpečuje svojim zamestnancom. Svoje nové pracovisko nazvala „MIX“ všetkého a myslela tým doslovne všetkého. Zamestnanci, ľudia takmer z celého sveta okrem USA. Z celej Európy, Ázie aj Afriky. Zmes národností a etník. (Podobne ako na škole). Pestrosť kultúr, návykov, charakterov. Ale od každého získava niečo pozitívne, všetko toto je obohacujúce. Firma PHILIP MORISS INTERNATIONAL. Je to

mladá firma, má len dva roky. Bola veľká snaha zo strany Poliakov splniť všetky jej podmienky, aby ostala natrvalo v Krakove. Je to gigant novovybudovaný, zastrešuje pobočky po celom svete okrem USA. Sústreďuje a riadi celé financie tohto kolosu. Produkujú cigarety a tabak, ale je to obrovská sieť aj iných výrobkov. Firemným jazykom je angličtina, ale každý zamestnanec sa zdokonaľuje ešte v ďalšom cudzom jazyku. Ľubka si vybrala francúzštinu. Firma veľa investuje do svojich ľudí. Samozrejme, hradí jazykové štúdium, ďalšie druhy vzdelávania, ale aj športové a kultúrne aktivity. Finančné ohodnotenie zamestnancov je veľmi dobré. Na môj otázku aj konkrétna odpoveď z jej strany. Platení sú v poľskej mene, veľmi dobre, odmeny tiež nie sú zriedkavosťou. Každý pracovník zodpovedá za rezort. Konkrétne Ľubka robí pre Švajčiarsko s 23 firmami /finančný analytik). Je veľmi spokojná. Môže uplatniť a zúročiť všetko získané, ale tým to nekončí. Stále sa zdokonaľuje nielen jazykovo, nie je to práca jednotvárna, je vo vývoji a je to o zmene. Stále nové a aktuálne analýzy pre firmy.

Byť vždy pripravená odpovedať, zaujať aktuálne stanovisko, informovať na požiadanie, patrične reagovať na každý kontakt, z firmami, ktoré patria jej. Bežné až denné sú osobné návštevy z celého sveta. Najviac sú zastúpení Arabi, odvíja sa to od finančného krytia. Náročnosť tejto práce, potreba stále sa zdokonaľovať si žiada aj veľa si odoprieť. Je to náročné aj na čas. Osemhodinový pracovný časť často nestačí, nuž si to vo vlastnom záujme predlžuje podľa potreby.

Je vďačná rodičom, že do nej zainvestovali, umožnili, ale najmä, že jej verili. Všetky tie roky, škola, prostredie zmenia človeka, zmenili aj ju a všetko to aj súčasné dianie „ma posúva stále dopredu“, konštatuje Ľubka. Ja dodávam, že človek naozaj dozrieva, až vyzrieva zmenami, náročnosťou života aj voči sebe samému. Tento rozhovor bol presne o tom.

Sprostredkovala M. Gazdičová

BOLI SME PRI TOM

25. marca 1942. Od toho dňa, ktorý je do dejín Slovákov vpísaný čiernymi literami, nás delí už 65 rokov, a predsa sa naň nedá zabudnúť. Vtedy, pred 65-imi rokmi sa začal odsun Židov zo Slovenska. Prvý transport tisícky židovských dievčat odchádzal vtedy z Popradskej stanice do Oswienčimu, aby sa takmer žiadna z nich už nikdy nevrátila späť. „Môžeme odpustiť, ale nikdy nezabudneme.“ S touto vetou sme sa v deň spomienky na túto hroznú, neľudskú udalosť stretli viackrát. Opakovali ju po sebe viacerí rečníci – Dr. Mešťan, uvádzajúci slávnosť, predseda Židovskej náboženskej obce na Slovensku i podpredseda vlády SR Dr. Čaplovič, predseda NR SR p. Pavol Paška, ale aj ľudia, ktorí sa akoby zázrakom zachránili z koncentráku, prežili a dnes svedčia.

V starej Elektrárni, ktorá je súčasťou Tatranskej galérie v Poprade, sa zišli asi dve stovky ľudí, aby si pripomenuli minulosť a znovu sa utvrdili v predsavzatí, že sa už nikdy nesmie opakovať.

Stáli sme medzi nimi v hlbokom dojatí aj my, zástupcovia Giraltoviec Mgr. Kimák –Fejko, MUDr. Paľová a ja, ktorí sme tam boli na pozvanie predsedu Židovskej náboženskej obce na Slovensku Prof. Mešťana. Aj pre nás ako strašná správa vypovedajúca o nás znel list adresovaný vtedajšiemu prezidentovi Jozefovi Tisovi od slovenských židov, v ktorom ho pokorne prosia o zľutovanie v čase, keď už prišli o majetok a ostával im len holý život, na ktorý sa im siahalo. Milosť však neprišla, transporty odchádzali. Dojatie znásobovali židovské piesne v podaní známeho Bratislavského židovského orchestra i výtvarné diela na práve otvorenej výstave.

A potom dva dobyťčie vagóny na popradskej stanici, ktoré ukázali smrť v celej nahote. Áno, boli sme v Porade. Boli sme tam aj za tých 262 giraltovských židov, ktorí boli v r. 1942 odtransportovaní z nášho mesta. V zozname mien na stanici sme našli aj mená, vedľa ktorých stálo čierne na bielom meno nášho mesta – Giraltovce. Aj ich pamiatku pripomína pamätná tabuľa na nástupišti popradskej stanice, pri ktorej sa konala záverečná spomienka, na ktorej vystúpil aj predseda vlády Róbert Fico. Svojím príhovorom doplnil obrady hlavného rabína na Slovensku p. Steinera z Košíc.

Keď budete prechádzať popradskou stanicou, postojte na chvíľu pri pamätnej tabuli venovanej tisícku mladých nenaplnených životov. Židia zvyknú položiť na hrob malý kamienok ako symbol spomienky. My aspoň chvíľu porozmýšľajme, ako veľmi si ľudia navzájom dokážu ubližovať.

Na záver poznámka. Onedlho sa začnú práce na úprave Židovského cintorína v našom meste. My sme sa na slávnosti skontaktovali so zastrešovateľmi tohto projektu. Pozvali sme ich do nášho mesta, aby boli poradcami pri jeho realizácii. Vás so dovoľujeme osloviť tiež. Možno si nájdete chvíľu času, ktorú by ste mohli venovať tejto zásluhnej myšlienke a pridáte sa k dobrému dielu.

Od svojich mŕtvych už nemôžeme nič dostať. A možno práve preto sa veľkosť človeka meria podľa vzťahu k tým, ktorí už odišli, k miestu ich odpočinku.

A. Škurlová

REALITY SHOW-KARNEVAL DNEŠNEJ KULTÚRY

Všetci to dobre poznáme. Len čo zapneme televízor, v okamihu ho máme chuť vypnúť. Večné prepínanie farebných tlačidiel na ovládači je úplne zbytočné. Každá televízia nám totiž v hlavnom vysielacom čase ponúka karneval, zvaný reality show. Primitívne programy tohto typu už takmer vytlačili všetky filmové lahôdky a my dnes skutočne nemáme čo sledovať. Veru takáto je súčasná realita ...

Dnes sú za najväčších machrov považovaní tí, čo bez menšieho zaváhania dokážu strápnit' samých seba. Dnešný slogan znie: „Urobiť čokoľvek pre úspech, peniaze a slávu.“ Sú to naozaj ľudia či cirkusové opičky?

Človek, taký dokonalý tvor, nevie regulovať svoje nemravné správanie? V týchto reality show platí, že víťazom je vždy ten najväčší šašo (exhibicionista).

Bez akýchkoľvek zábran strácajú všetky morálne zásady. Dá sa povedať, že od morálky, cti a hrdosti majú poriadne ďaleko. Bezhlavo sa rútia do vidiny bohatstva a dobrovoľne pošliapu svoju vlastnú osobnosť. Lenže život nie je maškaráda.

Môžem to nazvať -strata vlastnej dôstojnosti a iste mi dáte všetci za pravdu. A počuli už vôbec títo ľudia slovo dôstojnosť? Čo je dnes lepšie – byť hlupákom alebo robiť zo seba hlupáka?

Verím tomu, že v zrkadle času si raz všimnú a uvedomia svoje karnevalové výstrelky. Viete, prečo v reláciách tohto zamerania nemá šancu uspieť normálny slušný človek? Jednoducho preto, lebo taký sa tam ani neprihlási a možno sa vyhýbajú i debatám na túto tému. Predpokladajme, že raz tieto nudné programy vystriedajú nové a lepšie. Predpokladajme, že sa v nich ľudia dokážu preukázať ako plnohodnotné bytosti. Predpokladajme, že je výhodnejšie byť nedokonalým človekom ako dokonalým bláznom...

Martina Štofková

BOLI STE UŽ V ROZPRÁVKOVEJ ŠKOLE?

Ja, už áno a hneď na začiatku vám prezradím, kde sa takáto škola nachádza. Adresou jej pobytu sú Želmanovce a svoj druhý domov tu denne nachádza 39 detí zo Želmanoviec i Dukoviec. Dôvod mojej návštevy? 4. apríla tu malí detskí autori spolu so svojou pani učiteľkou Lechmanovou a pánom riaditeľom Ondrejom Čorbom otvárali výstavu detských prác maľovaných na plechu. Originálna galéria vznikla priamo na asi 50 m dlhom kovovom školskom plote, na ktorom je umiestnených 39 prác o rozmeroch 1,20 krát 0,7 m. Deti s hrdosťou predstavovali svoje výtvarné diela, predstavujúce rôzne zvieratká, princezné, krajinky, štyri ročné obdobia, rôzne rozprávkové motívy. Svoje miesto tu našli tri prasiatka i Vilko a Včielka Maja, Šmolkovia i Ferdo Mravec a mnohé ďalšie postavičky. Malí autori – všetko žiaci 1. – 4. ročníka tejto dvojtriednej školy – po úvodnej vernisáži zasadli do tried a pokračovali v učení. Pán riaditeľ previedol hostí priestormi školy a veru bolo čo obdivovať. Steny chodieb vyzdobené stálymi motívmi, popri nich bohatá príležitostná výzdoba, tentokrát aktuálne veľkonočno-jarná. Nápadité a vkusné využitie najmä prírodných materiálov vytvorilo z chodieb, tried i ostatných miestností priestor, v ktorom má človek naozaj rozprávkový pocit. Všade panuje čistota, poriadok, dvojtriedna škola má k dispozícii síce malú, ale základným náradím vybavenú telocvičňu, triedy majú čistučku, udržiavanú parketovú dlažku. Dokázali si ju uchovať z minulých desaťročí a dnes určite neľutujú. Triedy a chodby plné kvetov, detských prác, navyše milé, usmievavé, zhovorčivé deti. V triedach disciplína, ktorá už dnes vôbec nie je samozrejmosťou. Popoludnia deti trávajú v školskom klube, obed majú v školskej jedálni. Hneď vedľa zákl. školy v spoločnom areáli je aj materská škola, kam sme tiež na chvíľu nazreli. Deti, práve naobedované, nás vítali v pyžamkách, práve sa totiž chystali na popoludňajší spánok. 20 detí z oboch dedín sa tu hrá, vzdeláva, pripravuje na vstup do školy v podobne vkusne a nápadito vyzdobenom priestore.

Prítlačivé je aj okolie školy, v minulom roku obec vybuďovala nové chodníky zo zámkovej dlažby, a aby si deti mali kde zatancovať, majú z nej urobený aj tanečný „parket“ na školskom dvore spolu s krbom na spoločné opekačky.

Práve starosta dediny pán Košč nám prezradil, že tohto roku sa chystajú aj do úpravy fasády školy. Okrem iného si v dedine nemožno nevšimnúť čistotu, upravené cesty, nový kostol a práve sa realizujúcu výstavku Domu smútku. / Obec má 345 obyvateľov. /

Vrátim sa opäť do školských priestorov. Keď sme ich spolu s ďalšími hosťami opúšťali, všimli sme si spomaľujúce autá, ktoré cestou obdivovali detské výtvarné práce. Vo mne osobne rezonoval pocit, že aj v malom kolektíve, ktorý spoločne ťahá za jeden povraz, sa dajú urobiť veľké diela, ktoré prinesú radosť a úžitok všetkým zúčastneným. A ešte : opäť sa mi raz potvrdilo moje presvedčenie, že nejde tak o veľkosť kolektívu, je to skôr o ľuďoch a o ich chuti a ochote pracovať.

A. Škurlová

KONCERT ABSOLVENTA

Každý program, každý koncert ponúknutý našou ZUŠ je takpovediac sviatkom pre sympatizantov, milovníkov tohto druhu umenia. Bol ním, verím, že pre všetkých, ktorí zaplnili náš kultúrny stánok aj 18. apríla 2007. Autorom námetu, scenára, dramaturgie a réžie bol Jaroslav Micenko, študent Prešovskej univerzity humanitných a prírodných vied, katedry hudby.

Bol to diplomový koncert, dej ktorého sa odvíjal na Broodway, konkrétnejšie v knižnici. Z tohto, samozrejme, vyplynulo, že zaznejú ukážky známych muzikálov. Aj zazneli, v podaní, samozrejme, absolventa Jara Micenka v rôznych obmenách, predstavil sa sólovým spevom, ale aj so speváckym zborom našej ZUŠ, v duete s Alenkou Belejovou, s p. Annou Benkovou z DJZ aj s orchestrom ZUŠ pod taktovkou B. Hangonyiho. P. Slavomír Benko z DJZ v Prešove Piesňou boháča z Fidlikanta na streche len umocnil tento kultúrny zážitok, rovnako aj Miloš Mantič a Andrej Belej. Aplauz a iné prejavy prítomných, ktorými boli účinkujúci odmeňovaní, svedčil o výnimočnom zážitku, ale rozhodujúce boli hodnotenia, vyjadrenia odborníkov zo spomínanej fakulty, ktoré znamenali najviac pre Jara Micenka, konkrétne vyjadrenie vedúcej praktickej časti a diplomovej práce Paed Dr. Marty Polohovej a ďalších prítomných pedagógov.

„Verili sme ti, ale neverili sme, že to bude také dobré“. Slová adresované Jarovi, keď v závere ďakoval všetkým, ktorí mu v jeho projekte, veľmi náročnom, pomáhali a najmä, že mu verili. Samozrejme, odborníkom na fakulte, ale aj celému kolektívu ZUŠ-ky, v spolupráci s ktorou mu jeho zámer tak kvalitne vyšiel. A ZUŠ – ka znova ukázala súčinnosť všetkých zložiek, ich koordináciu a vôbec svoju kvalitu.

Srdečná vďaka všetkým.

M. Gazdičová

Boh nám je útočiskom a silou,
Pomocou v súžení vždy osvedčenou.

Žalm 46/2

POSOLSTVO DOBRÉHO SLOVA V ŤAŽKEJ DOBE.

Takto by sme mohli charakterizovať zbierku duchovných básní, s ktorou po necelom roku opäť prichádza medzi nás giraltovská autorka Alžbeta Ondusková.

Žije v našom nevelkom meste Giraltovce na východnom Slovensku, ktoré je aj jej rodiskom. Tu vníma svet, ktorý ju v posledných rokoch naplňa obavami a pochybnosťami o správnosti cesty, po ktorej vykročilo ľudstvo. V nevelkom prostredí našej malej mestskej komunity prekračuje prah hľadania otázok a odpovede nachádza, podobne ako v predchádzajúcich štyroch zbierkach Cesta za Pánom /1966/, V tieni kríža/1999/, Ruky k Pánu vystieram/2003/, Som iba pútnička/2006/, v ceste k Pánovi, vo viere v Boha.

Svojimi básňami hľadá aj cestu k podobne zmýšľajúcim ľuďom, ktorí rovnako ako ona, v úzkosti hľadajú správne smerovanie svojho života.

Autorka je presvedčená, a to potvrdzuje vo všetkých svojich básňach, že život sme dostali ako dar a k nemu aj poslanie, aby sme boli dobrými hospodármi svojho času tu na zemi.

Slová Písma môžu byť pre nás tým správnym kompasom, aby sme cestou nezablúdili. Jej posolstvo už oslovilo mnohých čitateľov na Slovensku, básne autorky si našli dokonca cestu aj za hranice našej domoviny. Oslovuje tých, ktorí v živote hľadajú viac, ako im môžu poskytnúť materiálne statky, oslovuje trpiacich, chorých, hľadajúcich.

Z takmer 100 básní z autorkinej tvorivej dielne táto posledná zbierka „Pod krídlami Božej lásky“ ponúka výber 5 desiatok textov, v ktorých môžu čitatelia nájsť posilnenie vo viere, presvedčivú odpoveď na otázku, čo tvorí pevný bod nášho ľudského bytia.

Keď teda opäť vyprevádzame nové verše autorky do sveta, želajme jej aj im, aby si našli cestu k ľudským srdciam, aby ich dokázali prijať s takou láskou a porozumením, ako ich autorka tvorila.

Mgr. A. Škurlová

Túto zbierku básní p. Onduskovej si môžete kúpiť v Mestskej knižnici v sume 40 Sk.

POD KRÍDLAMI BOŽEJ LÁSKY

Pod krídlami Božej lásky
hl'adám útočisko vždy,
keď bremeno žitia ťaží
a hriech páli na duši.

Neisté sú kroky žitia,
po ceste sa potkynam,
pozdvihnú ma viery krídla,
keď zrak upriem k výšinám.

Svet sa mení na bojisko,
arénu bezbožnosti,
kde láska, cit nemá miesto,
po viere nik netúži.

Kto uveril slovám Pána,
s vierou ho nasleduje,
ten márnosti si nežiada,
preňho večnosť cenná je.

S vierou kráčať cestou žitia,
slová Božie míľniky,
môj cieľ večnosti je ríša,
život s Pánom naveky.

A. Ondusková

Aktivity v našom meste v MESIACI MÁJ

Oslavy Dňa matiek 13. mája 2007

50. výročie založenia DSS v sále Kultúrneho domu 17. mája 2007

Otvorenie medzinárodnej výtvarnej výstavy zdravotne postihnutých detí pod názvom MÔJ SEN ...v ŠZŠ v Giraltovciach s medzinárodnou účasťou 17. mája 2007.

XI. ročník Topľanských slávností 2. a 3. júna 2007

ABSOLVENTKA ČÍSLO DVA

Jeden známy filozof raz povedal. „Medzi nami žijú ľudia, ktorí svojimi výnimočnými schopnosťami vedú náš svet dopredu.“ Určite sem nepatria iba ľudia z Hollywoodu, ale sú to

Ľudia, ktorých denne stretávame. Som presvedčená, že ani v našom meste ich nie je málo, a aj vďaka ZUŠ sa z mladých talentov stávajú výnimoční ľudia.

Medzi nich určite patrí aj Lenka Hanková – človek s neuveriteľne veľkým potenciálom i srdcom. Spolu s učiteľmi a žiakmi ZUŠ v Giraltovciach pripravila svoj diplomovaný koncert s názvom Žánrovo- formová rozmanitosť v jednote, ktorý bol vyvrcholením jej štúdia na Pedagogickej fakulte v Prešove. Koncert sa uskutočnil 2.4.2007 v Dome kultúry v Giraltovciach, a bolo sa na čo pozerieť.

Na úvod sa Lenka predstavila ako členka ľudovej hudby Sedmokrásky. V dvoch blokoch ľudových piesní vystriedala akordeón aj kontrabas, samozrejme v originálnom šarišskom kroji. Neskôr sa však atmosféra zmenila a folklór vystriedal francúzsky mussete v podaní kapely. Z Lenky sa vykľula perfektná bicistka, čím všetkých naozaj očarila. Avšak to bol len začiatok. Po vystúpení kapely sa pódium zaplnilo členmi akordeónového orchestra, ktorý dirigovala Lenka. Každý pohyb, každé gesto, všetko, čo z nej vyžarovalo, vyžarovalo aj z orchestra. A výsledok bol neopísateľný. Pomaly prichádzal záver, kedy sa Lenka predstavila ako sólový hráč na akordeón v doprovode sláčikového orchestra, ktorý vedie pán Barnabáš Hangonyi. Skladby, ktoré Lenka predviedla, boli síce technicky náročné, ale zvládla ich s precíznou ľahkosťou. Počas tohto jej vystúpenia mi po chrbte behali zimomriavky a verím, že nielen mne. Odmenou za námahu a úsilie, ktoré do tohto koncertu Lenka vložila, bol neutíchajúci potlesk, ktorý jej nedovolil odísť z pódia.

Koncert som pozorovala aj zo zákulisia, a tak som mala možnosť vidieť strach, trému, očakávanie, ale aj radosť a slzy, ktoré sa skrývali za oponou. Dlhoročná práca učiteľov, žiakov a Lenky samotnej opäť dostala nádherný rozmer. A ten si odniesol každý z nás. Lebo práve umenie je to, čo dáva ľudskej duši veľké rozmery.

Katarína Havrilová

ZPCCH BILANCUJE

ZPCCH bilancuje svoju činnosť za uplynulý rok 2006. Za prítomnosti našich členov, pozvaných hostí, našich lekárov aj z posudkovej komisie, zástupcov organizácie zo Stropkova predsedníčka našej organizácie p. Osifová vo svojej správe pripomenula všetky naše aktivity s konštatovaním, že to bol mimoriadne vydarený rok, dá sa povedať úspešný, ak za úspešnosť môžeme považovať bohatú účasť, prítomnosť našich členov a zdravie v prírode s bohatým obsahom, celodenný výlet do Starej Ľubovne a Pienin, rekondičný pobyt v Bardejovských Kúpeľoch, benefičný koncert – Spojme srdcia pre zdravie a Katarínske posedenie. Tohtoročná výročná členská schôdza okrem bilancovania bola obsahovo bohatá, organizačne náročná, ale splnila naše predstavy obsahovo, ale aj kritériá spoločenské. Poďakovanie patrí všetkým prítomným, samozrejme, pozvaným hosťom, sponzorom, p. Foltýnovi za priestory v kaviarni Letisko, V. Juhovi za sponzorské prilepšenie zo svojho sortimentu, rovnako aj našim členom za prilepšenie a spestrenie ponuky na stoloch. Lekári využili svoju prítomnosť na informácie z oblasti svojej praxe. MUDr. M. Maťaš, MUDr. J. Hrinko a MUDr. M. Kimák-Fejková z posudkovej komisie. Každý z nich z nich vo svojom individuálnom vystúpení informoval o aktuálnych problémoch, podal potrebné informácie, rady, odporúčania. Prítomní mali možnosť vzniesť svoje otázky k ponúkanej problematike formou ústnou, ale aj písomnou na pripravených lístkoch.

Ochotu zúčastniť sa našom zhromaždení prejavili aj ďalší odborní lekári, problémom je zosúladiť časovo konanie schôdze, ordinačné dni, služby lekárov, najmä externých. Iste sa s nimi stretnete pri ďalších podujatiach. Aj touto cestou ďakujeme tým, ktorí boli ochotní stráviť toto popoludnie so svojimi pacientmi.

Mnohí z nich majú pohybové problémy, barlička je sprievodcom i oporou. Výstup po schodoch, ťažkosti s dýchaním, celková únava, to sú známe sprievodné javy dnešnej staršej generácie. Pri osobnom pozvaní p. MUDr. Maťašom na jeho pracovisku sme mali možnosť zhladnúť pripravované, ba už takmer pripravené vynovené priestory nových ambulancií v zdravotnom zariadení ILB s.r.o. na Fučíkovej ulici, pripravené na príjem prvých pacientov, stačí len vybalit' a nainštalovať pripravené prístroje a zariadenie. Na tom by nebolo nič zvláštne, keby to zariadenie nebolo bezbariérové, prístupné z dvora rovno do dverí a ďalších ambulancií.

Bude to interná ambulancia s kompletným vybavením práve pre imobilných pacientov, ale aj iných s podobnými ťažkosťami. Je to už tretie bezbariérové zariadenie v našom meste po prízemnom bezbariérovom byte v novom bloku na Kukučínovej ulici a prístupu-chodníka do budovy so sídlom soc. poisť. a sociálnych vecí a rodiny. / Bývalá veterin. budova/

Pomaly, opatrne, ale predsa sa aj my prispôbujeme súčasným trendom a požiadavkám doby. Je to tiež krôčik v ústrety potrebám našich občanov.

M. Gazdičová

Po stopách histórie 2. svetovej vojny.

Centrum voľného času v Giraltovciah už po druhýkrát zorganizovalo dvojdnový zájazd do Poľska. Ten prvý bol pre žiakov základných škôl a druhý pre stredoškôľakov z Giraltovec a zo Svidníka. Naša prvá zástavka bola vo Wadoviciach v rodisku Sv. otca Jána Pavla II. Prezreli sme si kostol, pred ktorým je majestátna socha Sv. Otca v životnej veľkosti, cez podstavec ktorej vyteká svätená voda, akoby obmývala jeho nohy/všetci sme sa tam ofotili/. Na nebohého pápeža – svätca s láskou spomínajú nielen Poliaci, ale množstvo veriacich z rôznych kútov sveta ,o čom svedčia stále horiace sviece a množstvo kytíc pri tejto soche.

Potom sme si prezreli jeho rodný dom, v priestoroch ktorého sme mali možnosť vidieť veľa z jeho detstva, mladosti, obdobia kňazskej a pápežskej služby Bohu a ľuďom. Je veľmi potrebné v tejto dobe /zvlášť keď sme potom navštívili Oswienčim / vidieť, ako sa Poliaci „utiekajú“ vo svojich starostiach, ale i radostiach k tomuto svätcovi. Vo Wadoviciach to priam dýcha jeho prítomnosťou a svätosťou, my sme tam tiež načerpali duchovnú silu a naša cesta potom smerovala do Oswienčimu. To už bola iná, oveľa smutnejšia a beznádejná história 2. svetovej vojny. Aj keď naša mládež v tomto veku berie život ináč ako my dospelí, predsa s úžasom pozerali a dozvedali sa, aké strašné „zverstvá“ sa v tomto tábore smrti páchali na ľuďoch. Pri rozprávaní sprievodkyne, ale aj pri obrazoch či iných dokumentoch z tejto doby nám všetkým behal mráz po chrbte. Tieto neuveriteľné veci nám nešli do hlavy, pretože niektoré praktiky nemeckých vojakov boli pre nás nevysvetliteľné /jedlo, oblečenie, maličké miestnosti, posteľ pre viacerých, miestnosti, v ktorých mohli iba stáť, záchody, veľmi ťažká práca , pokusy na deťoch a dospelých a množstvo iných nezmyselných činností/. Pri Stene smrti, kde denne zastrelili niekoľko stoviek väzňov, horeli sviece a bolo množstvo kvetov ľudskej vďaky za neľudské činy, za ktoré my nemôžeme , ale verte, pred deťmi sme sa ako dospelí hanbili a nedokázali vysvetľovať, prečo sa také niečo robilo, aj keď aj ony aj my vieme, čo bolo zámerom Hitlera/ výber čistej rasy/, ale tá krutosť bola nezmyselná. Dozvedeli sme sa, že počet usmrtených nie je presný, lebo zoznamy sa ukrývali, boli tajné a niektoré počty sa ľudia dozvedeli iba od opitých oficerov, ktorí sa chválili tým , kto koľko ľudí zastrelil. Lenže aj z týchto dômyselne chránených a strážených miest sa niekoľkým väzňom podarilo ujsť a tí podali svedectvo, ktoré sa prenáša od 2. svetovej doby až do dnešných dní k nám.

Pozreli sme si obidva koncentračné tábory v Oswienčime , a to Auschwitz a Birkenau. Mnoho nám povedala sprievodkyňa, veľa sme videli, prečítali si, kúpili si materiály, ale aj tak nám

ostala nezodpovedaná otázka p r e č o ? p r e č o také násilie a mučenie. Každý z nás si uvedomil, že aj keď nie všetci máme vždy to, čo potrebujeme, čo by sme chceli, môžeme byť šťastní, lebo žijeme v krásnej krajine a hlavne žijeme v mieri. Hoci je 21. storočie, moderná, vyspelá doba, predsa aj dnes ešte vo svete zúria rôzne vojny a bitky, kde trpia hlavne deti a matky. Večer sme sa vrátili do Wadovíc, kde sme boli ubytovaní v pekných priestoroch vojenského hotelíka.

Odpočinutí a po dobrých raňajkách sme sa ráno vydali na cestu do Krakova, tu sme počas celého dňa obdivovali krásu historického Wawelu, ktorý sa nachádza pri rieke Wisla. Odtiaľ bolo celé mesto ako na dlani. Mnohých zaujal aj kovový drak pred jaskyňou/ ku ktorému sa viaže pekná povesť a ktorý chrlí oheň / v čase našej návštevy nereagoval na našu „SMS“/.

Urobili sme si zopár záberov a pokračovali v obhliadke tohto historického kolosu. Škoda, že sme nevideli exteriér a galérie s rôznymi výstavkami, určite by nás to bolo aj viac zaujalo, veď kto by nechcel vidieť, ako si králi niekedy žili. Mali sme možnosť prezrieť si kostol, vežu so zvonmi, jeden z nich vraj plní želania, a tak sa mnoho ľavých rúk držalo a v duchu si mnohí niečo priali. Po prezretí hrobiek sme vyšli na nádvorie, popozerali zámok zvonku a popočúvali o jeho histórii i o tom, čo sa tam teraz nachádza. Popoludní bola prehliadka starého mesta a námestia, kde nás zaujali: Ratuszowa veža, Glavny Rynok, Mariánsky kostol, Sukience /predajné stánky/ a živé sochy, pri ktorých sme sa za určitý poplatok mohli tiež odfotiť. Cestou z Krakova sme ešte navštívili kostol Božieho Milosrdenstva, ktorý nás zaujal interiérom / zaujímavá a moderná stavba/ a exteriérom taktiež vo veľmi zaujímavom prevedení. Pri vstupe sa nachádza relikvia z Golgoty, ktorú tam priniesol Sv. Otec Ján Pavol II., ľudia tam tiež vyslovujú svoje prosby a poďakovania. V kostole bola práve svätá omša, takže sme sa aj duchovne posilnili a tiež sme adorovali vedľa v kaplnke pri vyloženej Sviatosti oltárnej. Takto naplnení Božou milosťou z poznania rodiska pápeža, dojmami z Oswienčimu a histórie a nákupov z Krakova sme sa vo večerných hodinách vrátili domov.

Účastníci zájazdu vyslovili poďakovanie CVČ za zorganizovanie tohto pekného podujatia. Sme radi, že sme mnohým takto poskytli možnosť zúčastniť sa, ponúkame aj ďalšie možnosti stráviť pekné chvíle voľna na našich turistických, športových či kultúrnych podujatiach, o ktorých sa máte možnosť dozvedieť na našej internetovej stránke i na oznamoch a plagátoch v meste.

CVČ Giraltovece

ZVONY

Zvony sú zaujímavé nástroje, obyčajne kovové alebo bronzové, ktoré sa rozkývaním krásne rozozvučia. V našom meste počujeme ich zvuk denne z troch kostolov. Ráno nás zobudzajú, na obed pripomínajú –zastav sa, daj si prestávku, nezabudni na „Anjel Pána“– a večer nám oznamujú koniec dňa, naše pracovné stíšenie a odpočinok. Medzitým nás svojim hlaholom pozývajú do kostolov na „služby Božie“, každú hodinu nám oznámia presný čas aj nám pekne hrajú alebo oznamujú požiar, či rozháňajú búrku. Ich zvuk je rôznorodý, taký, akú správu prinášajú. Všetci zbystríme svoju pozornosť, ak je ich zvuk taký smutný, vtedy vieme, že niekto z našich spoluobčanov odchádza do večnosti.

Od 6. stor. a 7. storočia regulujú zvony život stredovekých ľudí. Ich výroba napomáhala rozvoj hutníctva. Oplyvňovali vývoj architektúry / veže, zvonice, portály/. Zvony svetské /hlásne/ odmeriavajúce nový čas sa objavili vedľa zvonov cirkevných v 13. a najmä v 14. storočí.

18. marca 2007 bola krásna, slnečná 4. pôstna nedeľa a my sme mali pri rímskokatolíckom kostole nádhernú historickú udalosť. Konala sa tam pri Bohoslužbách posviacka zvona za prítomnosti tunajšieho farára ThDr. Jána Andreja PD, ThMgr. Andreja Murenku, kňaza na dôchodku, a za hojnej účasti veriacich. Zvon bol nádhorne vyzdobený a čakal nás vo svojej

majestátnosti na nádvorí pri kostole. Slávnostne ho požehnal Jeho Excelencia Mons. Alojz Tkáč, košický arcibiskup, metropolita. Tento štvrtý zvon rímskokatolíckeho kostola bude po úprave zvonovej stolice zavesený na vežu kostola a jeho krásny zvuk budú počúvať obyvatelia Giraltoviec.

Nový zvon je darom kňaza, rodáka nášho mesta Dp.ThMgr. Andreja Murenku /toho času už na dôchodku/, preto som ho oslovila a prinášam Vám jeho odpovede.

Otče duchovný, vieme, že zvon bol uliaty už v roku 1981. Prečo bude zavesený až teraz?

Odpoveď je veľmi stručná, zvon bol uliaty bez štátneho súhlasu, vo vtedajšej dobe to bolo nutné, dozvedela sa o tom štátna bezpečnosť, vďaka aj niektorým horlivým veriacim a boli z toho veľké problémy. Súviselo s tým aj vyšetrenie celej rodiny Murenkovej. Treba podotknúť, že aj medzi vyšetrojúcimi boli veriaci ľudia, obišlo sa to bez pokuty a aj bez toho, aby bol zvon vzatý, zvon teda ostal pre kostol.

Kde bol počas celej tejto dlhej doby zvon?

Zvon bol odložený doma u rodiny Murenkovej až do posviacky, teda celých 26 rokov.

Takéto zvony sú dosť drahé, povedzte, z akých financií bol zvon uliaty a prečo ste sa rozhodli dať ho do kostola teraz?

Zvon bol uliaty z jednej tretiny darov giraltovských veriacich a z dvoch tretín darov rodiny Murenkovej, predovšetkým z darov Dp.ThMgr. Andreja Murenku. /Ja dodávam, že to bola zaiste Vaša veľká vďaka Bohu, za kňazské povolanie- otec duchovný pokýval hlavou na znak súhlasu a milo sa usmial, veď to povolanie ešte aj teraz vykonáva veľmi rád a s bázňou k Bohu../. Práve teraz prišla vhodná doba, po spevnení obvodného muriva z južnej strany kostola statik prepočítal nosnosť veže a dal súhlas, že nový zvon môže byť zavesený na vežu a môže slúžiť svojmu účelu.

Priblížte, prosím, našim čitateľom históriu tohto zvona.

K tomu Vám dávam výpis z kolaudačnej správy- pre farský úrad, ale aj aby ste to mohli dať do kroniky nášho mesta.

Takže ja so urobila takýto výťah o tomto zvone : kolaudácia bola vykonaná 18. júna 1981 v Brodke u Přerova vo zvonárni p.Laetitie Dytrychovej a za jej prítomnosti. Zvon bol vyskúšaný bez technického vybavenia, zavesený na kladke. Akustická skúška bola vykonaná pomocou dotykových ladičiek Barthelmesových A 1435 Hz, má krásnych 8 tónov, nárazový tón je : gis 1-1/ostatné tóny budú uvedené v kronike/. Váha zvona je 620 kg, priemer 103 cm, vyznieva Vt 12-70.

Nápis na zvone : Svätý Andrej apoštol, oroduj za nás. Zvon bol uliaty z milodarov veriacich v Giraltovciach roku Pána 1981. Reliéf Sv. Ondreja. Autorka zvona : Laetitia Dytrychová.

Pri počúvaní zblízka i zďaleka bolo zistené, že zvon má zvuk primerane silný a dostatočne vyznievajúci. Nepatrné zvýšená prímá neznie rušivo. Zvon sa schvaľuje a doporučuje k odobreniu a odovzdaniu na jeho ušľachtilé poslanie. Podpísaný Ambos Alois, diec. kampanológ – Velké Měziříčí. Kolaudačnú správu prevzal Andrej Murenko- správca farského úradu v Kobylách. /toľko zo správy/.

Pán farár, a čo nám poviete na záver nášho príjemného rozhovoru?

Moje želanie je: nech teda nový zvon slúži na česť a slávu Božiu a na radosť veriacim i všetkým občanom v Giraltovciach.

Otče duchovný, veľmi pekne Vám ďakujem za rozhovor a z úprimnosti srdca ďakujem za všetkých veriacich za tento nádherný dar. Ďakujem celej rodine Murenkovej nielen za zvon, ale aj za jeho opatrovanie počas celej doby, / veď Vy ste slúžili na iných farnostiach/. Nech hlahol tohto zvona potešuje všetkých nás.

Za rozhovor ďakuje Helena Sušinková

ZAÚJÍMAVOSTI

Chýbajúce vitamíny môže doplniť aj pivo.

Občasný pohárik piva je zdrojom vitamínov, ktoré sú pre zdravý život nevyhnutné. Podľa odborníkov z Výskumného potravinárskeho ústavu to dokázali vedecké výskumy. „Obilie, z ktorého sa pivo vyrába, je bohatým zdrojom antioxidantov. Chmeľ pivu dodáva nielen jedinečnú arómu a chuť, ale pôsobí aj ako prírodné antibiotikum.“ /T. Šinková VÚP/ Antioxidanty znižujú napríklad riziko ochorenia srdca a ciev, rakoviny či sivého zákalu a zvyčajne ich ľudia získavajú zo zeleniny. Keďže zeleninu ľudia na Slovensku stále nekonzumujú v dostatočnom množstve, čiastočnou náhradou by mohlo byť aj pivo. V pití „zlatého moku“ totiž Slováci za zvyškom sveta vôbec nezaostávajú. V minulom roku každý Slováčok v priemere vypil okolo 8l litrov piva. Pätnásť pivovarov vyprodukovalo 3,8 milióna hektolitrov piva. S odbytom svojich výrobkov však problémy nemali. Ak sa muž či žena chcú vyhnúť nielen nevzhľadnému „pivnému bruchu“, ale aj vážnejším zdravotným problémom, mali by vypiť najviac dva decilitre obľúbeného nápoja denne.

Pripravila Margita Gazdičová

ČO PRINIESOL MESIAC

Prevenčia je lacnejšia.

Počet ľudí, ktorí prídu k lekárovi na preventívnu prehliadku, pomaly stúpa. Vlni navštívilo pre prevenciu svojho praktického lekára vyše pol milióna ľudí, takmer o stotisíc viac ako v roku 2004.

Ktoré preventívne prehliadky hradí zdravotná poisťovňa.

- poistenci od 15 rokov majú nárok na jednu prehliadku za dva roky u ošetrojúceho lekára.
- do 18 rokov hradí poisťovňa zubára raz za šesť mesiacov
- od 18 rokov má poistenec nárok u zubára na jednu prehliadku za rok
- tehotným ženám platí poisťovňa dve prehliadky počas tehotenstva
- ženám od 18 rokov alebo od prvého pôrodu platí poisťovňa jednu prehliadku za rok u gynekológa
- tehotné ženy majú nárok na preventívnu prehliadku u gynekológa raz za mesiac a jednu prehliadku po pôrode
- muži od 50 rokov majú nárok na preventívnu prehliadku raz za tri roky u urológa
- poistenec – darca krvi, má nárok na jednu preventívnu prehliadku za rok u ošetrojúceho lekára
- poisťovňa hradí aj preventívne prehliadky nariadené orgánmi na ochranu zdravia.

Tragédií na slovenských cestách pribúda.

Nové kríže patria najmä chodcom.

Zreteľne sa zvýšil najmä počet usmrtených chodcov na cestách, až o 45. Celkove ich bolo 73, z toho tri deti. Policajti sa snažia nepriaznivú situáciu riešiť aj s pomocou kňazov. Policajné prezídium poslalo vlani biskupským úradom list, ako sa majú ľudia správať, ako obliekať. Prečítať ho mali kňazi po omšiach v oznamoch. Tento rok chcú tiež prostredníctvom duchovných rozdávať najmä starším ľuďom reflexné pásiky.

- za 1. štvrtrok bolo na cestách – vyše 14- tisíc nehôd, o 676 menej ako vlani
- zahynulo 151 ľudí, o 48 viac ako vlani
- počet ťažko zranených stúpol z 345 na 437
- počet ľahkých zranení narástol o 607
- chodci boli na vine v 246 prípadoch, nárast o 51
- cyklisti zavinili 111 havárií, vlani bolo 49

Deň narcisov – 13. apríl

Liga proti rakovine ho odštartovala pred jedenástimi rokmi. Za ten čas vyzbierala 100 miliónov korún. Minulý rok bol výškou vyzbieranej sumy rekordný – 18 373 517 Sk.

Na klinické a výskumné projekty išlo 5,5 milióna korún.

Na psycho-sociálnu starostlivosť o onkologických pacientov a ich rodiny 3,3 milióna.

Peniaze sa ujdú aj niektorým nemocniciam, napr. na nové prístroje.

Úmrtnosť u nás podľa druhu ochorenia:

54,5% prevládajú choroby obehovej sústavy

22,3% nádorové ochorenia

5,9% poranenia, otravy, vonkajšie účinky

5,7% choroby dýchacej sústavy

Liga proti rakovine pred dvoma rokmi začala s budovaním Národného onkologického centra v Bratislave. Fungovať má začať od konca tohto roka.

Ľudia nad 65 rokov, ktorí zohrievajú vodu alebo kúria plynom, budú platiť od júla za plyn mesačne o 50 korún menej. Vláda sa dohodla na príspevku s SPP. Úprava sa dotkne asi 200-tisíc prevažne vidieckych odberateľov. Ročne SPP podporí seniorov sumou asi 120 miliónov korún.

Externisti sú k poplatkom za vysokú školu bližšie. Vláda 18. apríla odobrila novelu vysokoškolského zákona, ktorá má pre nich neobmedzené školné. Hornú hranicu je veľmi ťažké určiť a každá škola má iné podmienky. Bránil neobmedzené školné J. Mikolaj, minister školstva. Ak prejde novela parlamentom, mala by platiť od nového akademického roka.

Zdroj Pravda

ZÁHRADKÁRSKE OKIENKO

Máj je mesiac, v ktorom máme v záhradke stále dosť práce. Za vhodného počasia je pôda dostatočne prehriata, preto môžeme siať do voľnej pôdy aj citlivejšie rastlinky na chlad. V tomto období vysievame hlúboviny na jesenný zber. Začiatkom mesiaca vysievame

kričkovú fazuľu, šalát, kôpor, pór a neskôr uhorky. Po troch zamrznutých možno na záhon vysádzať rajčiaky, uhorky, papriku, melóny, baklažány. Vysievame vybrané druhy korenín, prípadne vysádzame ich priesady. Ešte k téme F₁ HYBRIDY. Sú prvým potomkom generácie, ktorá vznikla krížením. Spájajú sa v nich najlepšie vlastnosti obidvoch rodičov, čo je spojené s ich vitalitou.

Preto sú F₁ odolnejšie aj proti chorobám, rýchlejšie rastú a dávajú väčšiu a kvalitnejšiu úrodu. Semená F₁ sú podstatne drahšie, ich používanie sa však vyplatí, lebo úrody sú väčšie, kvalita rastlín lepšia a náchylnosť na choroby menšia.

Za vhodných podmienok je pôda dostatočne prehriata, preto môžeme siať do voľnej pôdy aj najchúlostivejšie rastliny.

Pri pestovaní mrkvy je často problém malá muška vrtavka mrkvová, ktorá môže zničiť aj celú úrodu. Môžeme proti tomuto škodcovi bojovať prípravkom DIAZINONI, ktorý aplikujeme pri siatí semena, alebo vyčkat' so sejbou do konca mája keď skončí kladenie vajčiek. A ešte jedna možnosť, nesejeme nikdy do pôdy hnojenej čerstvým hnojom, lebo korene sú pokrivené a rozkonárené.

V máji je čas sadit' letnú kapustu, karfiol. Vysádzame aj predpestované jahody z črepníkov do najlepšie vyhnojenej pôdy záhrady.

Cibuľoviny necháme zosilniť, keď odštipneme kvet tesne pod okvetnými lístkami.

Trávnik v máji kosíme každý týždeň, aby bol pekný, nízky a hustý ako koberec. Prihnojíme buď travceritom, alebo NPK v dávke 3-5 kg na ár. Po troch zamrznutých jarným drevinám orežeme odumreté a poškodené konáre. Oplatí sa poliať vždy zelené rastliny a ihličnany.

Po troch zamrznutých sa môže tiež vysádzať vonku aj rajčiaky, uhorky, papriku, patizóny, melóny, baklažány. Nezabúdame na ochranu rastlín chemickým prípravkom. Plesň cibul'ová za daždivého počasia zničí celé porasty. Preto začíname v poslednej dekáde mája s postrekom.

Pokračujeme v ošetrovaní jadrovín proti múčnatke a chrastovitosti hneď po odkvitnutí a o dva týždne neskôr – višní a sliviek proti monilióze kvetov a výhonkov na konci kvitnutia, egrešom proti americkej múčnatke ihneď po odkvitnutí a dva týždne neskôr, po odkvitnutí jablák a sliviek proti piliarke zavesiť biele lepiace dosky alebo aplikovať Calypso alebo Zolone, na čerešne zavesíme žlté lepiace dosky na odchytenie vrtivky čerešňovej.

Lubomír Krupa

Z P O Z

Do radov obyvateľov nášho mesta sme privítali

**Annu Švačovou
Martina Jadlovského
Olivera Kecera**

V mesiaci máj svoje životné jubileá oslávia jubilanti:

Anna Šimová	50	Anna Krajňaková	60
Ladislav Študy	50	Ján Bakaľar	60

Jozef Michlik	50	Mária Brendzová	65
Peter Zajac	50	Anna Dzurišová	65
František Tušek	50	Andrej Šoltis	65
Elena Kendrová	55	Viktória Suchodovská	75
Jolana Hadzimová	55	Zuzana Štefaniková	75
Dušan Štefaník	55	Ladislav Dužda	75
Milan Staruch	55	Juraj Štekla	80
Július Fedák	55		

Manželstvo uzavreli

Ing. Slavko Kmec - **Jana Majirská**
Giraltovce **Železník**

Š P O R T

Giraltovčania v III. lige príjemne šokujú

Úspešný mesiac futbalistov MFK Slovan

Futbalistom MFK Slovan Giraltovce sa podaril v uplynulom mesiaci husársky kúsok, keď v štyroch stretnutiach nenašli premožiteľa. Ich súpermi pritom boli tri celky z hornej časti tabuľky (Poprad, Lok. Košice, Brekov) a Topoľany z jej strednej časti. Dve víťazstvá na domácej pôde a dve remízy u súperov sú peknou vizitkou hráčskeho kolektívu aj trénera Kačalu. Aj keď sa v Slovane boria s rôznymi problémami, počas majstrovských zápasov sa futbalisti snažia prezentovať účelným futbalom s rukopisom svojho trénera. To, že už nie sú ustráchaní u súperov, potvrdili zápasy v Košiciach a Topoľanoch. Navyše sa dokázali rýchlo poučiť z chýb, ktoré vyrobili v Barci. Košičania zažili nevídaný šok z premyslenej hry Slovana a prehre 1:2 nedokázali zabrániť. Kontry P. Uhrína boli „smrteľné“ a ani oslabenie o vylúčeného Blaška Giraltovčanov nepoložilo. Naopak, s veľkou vervou a sebavedomím dotiahlo zápas do víťazného konca. To mužstvo má fakt charakter. Potvrdilo sa to v Topoľanoch. Giraltovský team zdecimovaný trestami (Blaško, Pribiš, Mital, Uhrín) či zraneniami (Varga, Štefánik), ako aj absenciou Eliáša, bol už dopredu odsúdený na prehru, ba až debakel. Nestalo sa. Zvyšok kádra sa zdravo zaťal a vybojoval cenný bod. Potvrdilo sa, že v Giraltovciach máme ďalších mladých futbalistov (Tkáč, Keresteš, Sokol, Paľa, Lukáč a ďalších), ktorí majú predpoklady uplatniť sa v treťoligovom mužstve. Musia však na sebe ďalej pracovať a nezaspať na vavrínoch. Samotný záver zápasu v Topoľanoch bol doslova infarktový. Postaral sa o to hlavný rozhodca, ktorý najprv prerušil hru pre prítomnosť dvoch lôpt na hracej ploche. Počas prerušenia dosiahli domáci gól, ktorý arbiter na prekvapenie uznal. Až po vehementných protestoch striedajúceho J. Matiho svoje rozhodnutie zmenil. Domáce stretnutia boli nielen ťažké, ale aj odlišné. Celok Popradu sa predstavil ako konsolidovaný a kvalitný a konečný

nerozhodný výsledok nie je pre Slovan hanbou. Bolo to spravodlivé a aj diváci boli spokojní s výkonom svojho mužstva. Iným súperom bol Brekov. Ten sklamal na celej čiare a svoj prešpekulovaný futbal predvádzal počas celého zápasu. Hráčom Giraltovci sa hralo zle, pretože hra bola často prerušovaná a miestami sa hralo pekne od „podlahy“ Výsledok 1:0 bol úplne zaslúžený. Sťažnosť Brekova na rozhodcu zápasu bola výsmechom ,pretože Komisia rozhodcov VsFZ ju ohodnotila ako neopodstatnenú v celom rozsahu. Apríl bol pre Slovan úspešný ,dúfajme, že séria bude pokračovať ďalej.

MVDr.Miroslav Deutsch

Turistikou za zdravím.

Jar, prebúdajúca sa príroda, vôňa kvetov, nádherné výhľady .To všetko je lákadlom a pozvánkou do prírody. Na potulky po nej to vylákalo aj nás, turistov z CVČ v Giraltovciach. Turistickú sezónu „Sto jarných kilometrov „ sme otvorili 31.marca tradičnou túrou Giraltovce – Malý Brezov . Učarovala nám jarná príroda bohatou nádielkou rozkvitnutých kvetov, spev vtákov i upokojujúce zátišie rybníkov. Našou ponukou turistických podujatí sme pokračovali v mesiaci apríli ,kedy sme 14. apríla vystúpili na dva stredoveké hrady, Šarišský a Kapušiansky .Naším účastníkom sme poodhalili históriu týchto stredovekých pamätníkov a zároveň sa pokochali výhľadmi na Košickú kotlinu ,Slanské vrchy, Čergov či Šarišskú vrchovinu. Ďalšia naša túra smerovala 21.apríla do Slanských vrchov ,objaviť ich bohatstvo a krásu. Navštívili sme Dubnickú opálovú baňu , ktorá je prvou opálovou baňou na svete a svojou históriou siaha až do staroveku. Našiel sa tu najväčší a najznámejší drahý opál na svete Harlekýn. Po prehliadke bane naša cesta viedla k televíznemu vysielacu Dubník. Odtiaľ sme sa vybrali zdolať najvyšší vrch Slanských vrchov Šimonku /1092 m /Naša námaha bola odmenená krásnym výhľadom z jej vrcholu. Pohľady na pohorie Čergov , Stebnicku Maguru a Busov , Ondavskú vrchovinu , Východoslovenskú nížinu s jej dedinami či vzdialenú Kráľovu hoľu stáli zato.

Tešíme sa ,že naše turistické podujatia oslovili nielen deti ,ale aj dospelých .Celkovo sa na nich zúčastnilo 137 turistov. Veríme , že si vašu priazeň a záujem udržíme naďalej a zároveň vás pozývame na ďalšie turistické podujatia ,ako sú : výstup na Minčol, Sebešský hrad ,na Domašu či do Lačnovského kaňonu .

Bližšie informácie nájdete na našej www.cvcgir.edu.sk , ako aj plagátoch v meste. Tešíme sa na vás.

CVČ Giraltovce
A.Č.

Zábavný kútik

1. Medzi citrusové ovocie patrí : a- pomaranč, b- slivka, c- orech, d-jablko
2. Medzi listnaté stromy nepatrí : a- jablň, b-lipa, c-borovica, d-vrba
3. Živočích, ktorý svoje sfarbenie prispôsobuje prostrediu, je :a-sépia, b-chameleón, c-medúza, d-korytnačka
4. Kto je ilustrátor? A-píše texty do kníh, b-kreslí obrázky do kníh, c-tlačí v tlačiarni knihy, d-navrhuje obal knihy
5. Ak niekto vytvorí nejaké umelecké dielo alebo iný duševný produkt, získava autorské práva. To znamená, že kopírovanie a distribúcia či iné nakladanie s jeho dielom je podmienené autorským súhlasom. Od ktorého roku sú umelecké produkty chránené autorskými právami ? a- 1903, b- 1886, c- 1850, d- 1926

